

застосовувати такі економічні важелі, які б допомогли підвищити конкурентоспроможність підприємств, знаходити дієві заходи виходу з критичного стану. Важлива роль належить передусім фінансовому аналізу, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства, його можливості виживання в ринкових умовах, своєчасно приймати ефективні управлінські рішення, спрямовані на зміцнення фінансового стану підприємства.

Костюк С.В., ст. гр. ЕП 12м
(науковий керівник Збаржевецька Л.Д., к.е.н., доц.)
Кіровоградський національний технічний університет

ДИНАМІКА ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПАТ «ГАЙВОРОНСЬКИЙ СПЕЦКАР'ЄР»

На сучасному етапі підвищення продуктивності праці є одним з найважливіших чинників виходу з економічної кризи, підвищення рівня життя населення, забезпечення стабільного та потужного економічного зростання. Кожне підприємство має за мету працювати з найбільшою продуктивністю, тим самим забезпечуючи конкурентоспроможність своєї продукції, і як кінцевий результат отримати максимально можливий прибуток. В такому випадку актуальним є дослідження поняття продуктивності праці, вивчення факторів, резервів її підвищення та застосування цих знань на практиці.

Теоретичні аспекти продуктивності праці розробках вітчизняних вчених - О.Е. Германової, А.С. Семенова, Д.П. Богині, В.О. Єрмоєнко, А.В. Калини, В. Філева, Н.О. Павловської. Питання методології і методики аналізу продуктивності праці, виявлення резервів її зростання досить широко досліджені в працях зарубіжних дослідників-економістів А.Є.Аврутіна, Ю.Д.Борисова, Б.С.Бушуєва, В.М.Зарубіна, В.І.Золотарьова, Я.М.Купермана, В.С.Сєрова, Є.К.Сєдих, В.І.Стомахіна, А.А.Френкеля, Д. Кларка, Д. Кендрика, Д. Скотта Синка, Р. Аллепа, Ж. Ришара, Дж. Грейсона, К.О'Делла та інших. У наукових працях розглядаються різні підходи щодо методів визначення продуктивності праці, класифікації факторів, резервів її зростання, планування і аналізу трудових показників.

На даному етапі продуктивність праці є важливим планово-економічним показником, що характеризує не тільки степінь використання

трудових ресурсів на підприємстві, але й рівень ефективності всієї ринкової системи в цілому. А це означає, що фундаментальним напрямком розвитку нової ринкової системи повинні стати стабілізація вітчизняного виробництва і ріст на цій основі продуктивності праці.

Згідно з вимогами економічної теорії продуктивність праці обов'язково повинна випереджувати зростання середньої заробітної плати хоча б на 1-2%. Як видно з таблиці за 2010-2011рр навпаки, ріст продуктивності праці відставав від середньої заробітної плати в натуральних показниках на 19,1%, а в грошових на 8,6%.

Таблиця 1

Динаміка продуктивності праці на ПАТ «Гайворонський спецкар'єр»
за 2010-2011роки

№п/п	Назва показника	Од. виміру	2010р	2011р	%	2012	%
1	Випуск щебня	тис. м ³	519,5	629,7	121,2	660	104,8
2	Сума товарної продукції	тис. грн.	26202	34290	130,9	41160,7	120,0
3	Чисельність ПВП	чол.	170	168	98,8	176	104,8
4	Продуктивність праці за випуск в натуральних одиницях	м ³ /чол.	3056	3748	122,4	3750	100,0
5	Продуктивність праці за грошовим показником	грн./чол.	154130	204106	132,4	233864	114,6
6	Середня заробітна плата	грн./чол.	2682	3795	141,5	4250	112,0
7	Співвідношення темпів росту продуктивності праці та темпів росту середньої заробітної плати	Натурал. грош. од.	-	-	-19,1 -8,6		-12 +2,6

В 2012- 2011 роках положення трохи покращилось, і в грошовому виразі продуктивність праці підвищилась на 2,6%випереджала середню заробітну плату, тобто підприємство себе «не проїдало», а накопичувало фінансовий резерв.

В ринковій економіці, а тим більше в будівельній галузі, де часто виникають різкі спади ділової активності, втримати правила співвідношення продуктивності праці досить важко. ПАТ «Гайворонський спецкар'єр» після важкої загальнодержавної економічної кризи поступово відновлює економічну ефективність своєї виробничої діяльності і покращує відповідні показники.

Отже, велике значення для підвищення продуктивності праці мають організаційно – економічні фактори, які визначаються рівнем організації виробництва, праці й управління. До таких факторів належать:

- удосконалення організації праці шляхом застосування передових методів і прийомів праці; поліпшення підготовки і підвищення кваліфікації кадрів; поліпшення умов праці; удосконалення матеріального стимулювання праці;

- удосконалення організації управління виробництвом шляхом удосконалення системи управління виробництвом, поліпшення оперативного управління виробничим процесом, впровадження автоматизованих систем управління виробництвом.

Кривко К.В., ст. 2 гр. спеціальності «Економіка підприємства»
(науковий керівник Грішнова О.А., д.е.н., проф.)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МІЖНАРОДНА МОБІЛЬНІСТЬ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ: ПРИЧИНИ, ДИНАМІКА РОЗВИТКУ, ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Міжнародна мобільність вчених і студентів – соціально-економічне явище, пов'язане з тимчасовою чи постійною зміною вченими свого робочого місця задля подальшої наукової діяльності та переміщення студентів у рамках міжнародного освітнього простору. На сьогодні дане питання є надзвичайно актуальним у зв'язку з глобалізаційними процесами у світовій науці і освіті.

Причинами міграційних процесів серед вчених є нестача інвестицій і фінансування у прогресивні галузі науки, занепад вже існуючих галузей, невідповідна оплата праці науковців, формальність функціонування наукових інститутів і центрів, відсутність гідних умов праці, а також зв'язку між науковою розробкою та її впровадженням у життя, низька активність патентування, зниження рівня якості освіти через втрату наукового цвіту нації.

Для порівняння наведемо дані про наукомісткість ВВП в розвинутих країнах світу у 2012 році: Швеція – 3,7%, Японія – 3,06%, США -2,84%, Німеччина – 2,29% , Франція -2,18%, Великобританія -1,83%, Канада – 1,61% від фактичного ВВП. В Україні даний показник досягає лише 0,43%.